

Izvješće o radu u
2010. godini

Veljača 2011

2010
Annual report

February 2011

Udruga roditelja “Korak po korak” Parents’ Association “Step by Step”

Tiskanje ove publikacije omogućeno je temeljem financijske potpore Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva u skladu s Ugovorom broj 421-02/09-PP-6/08-1. Mišljenja izražena u ovoj publikaciji su mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajalište Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
<http://zaklada.civilnodrustvo.hr>

Dragi članovi,

petnaest nam je godina. Obljetnice su prigoda da se osvrnemo na dosad učinjeno i da zahvalimo svima koji su na različite načine pridonijeli uspješnoj realizaciji programa tijekom proteklih 15 godina.

Cijeli naš put započeo je još 1996. kada je na inicijativu obrazovnih stručnjaka okupljenih oko međunarodnog projekta Korak po korak, osnovana naša Udruga. U tom razdoblju naše su aktivnosti bile okrenute prvenstveno edukaciji odgajatelja i učitelja za primjenu metodologije usmjerene na djete. 2003. godine naša Udruga osniva Pučko otvoreno učilište „Korak po korak“, neprofitnu ustanovu na koju su prenesene aktivnosti usavršavanja prosvjetnih djelatnika i nakladnička djelatnost.

1999. godine pokrenuli smo uvođenje CAP programa prevencije zlostavljanja djece i otad je većina naših aktivnosti usmjerena na smanjivanje ranjivosti djece i njihove izloženosti različitim oblicima zlostavljanja poučavajući ih efikasnim preventivnim strategijama te osiguravanjem kvalitetne podrške njima važnih odraslih osoba. Također, pokrenuli smo brojne projekte usmjerene osnaživanju roditelja za aktivno i odgovorno preuzimanje svoje roditeljske uloge, razvijanju suradnje između roditelja i škole te pružanju pomoći i podrške maloljetnim roditeljima.

Tijekom proteklih petnaest godina suočavali smo se i s brojnih izazovima te poteškoćama u ostvarenju stabilnosti i održivosti rada. Ovom prilikom želimo zahvaliti svima koji su svojim doprinosom i nesebičnim radom olakšali naša nastojanja u stvaranju društva usmjerenog na djecu.

Gorana Hitrec, jedna od osnivačica i članica Upravnog odbora Udruge

O udruzi roditelja “Korak po korak”

Udruga roditelja “Korak po korak” nevladina je i neprofitna udruga osnovana 1996. godine, koja podupire razvoj demokratskih odnosa u društvu kroz zaštitu, poštivanje i zalaganje za prava i interese djece i obitelji te jačanje glasa roditelja u kreiranju politika i odluka koje se tiču djece i obitelji.

Udruga roditelja “Korak po korak” u 2010. godini:

Upravni odbor: prof.dr.sc. Lavoslav Čaklović, dr.sc. Adinda Dulčić, Gorana Hitrec, prof., Vesna Hude, prof., Nives Milinović, prof., Jagoda Novak, mr.spec., Biserka Tomljenović, MA

Predsjednica: Jagoda Novak, mr.spec.

Dopredsjednica: Nives Milinović, prof.

Izvršna direktorica: Silvija Stanić, dipl.psih.

Tajnica: Vesna Miličević

Strateške smjernice razvoja (2009. – 2011.)

AKTIVNO UKLJUČIVANJE RODITELJA U KREIRANJE POLITIKA KOJE SE TIČU DJECE I OBITELJI

- Reagirane na probleme i situacije u društvu koje su od interesa za roditelje i djecu
- Informiranje i savjetovanje roditelja
- Suradnja s državnim i javnim institucijama i srodnim udrugama
- Suradnja, razmjena iskustava i projekata s drugim udrugama u svijetu

PROMICANJE KVALITETNOG, ODGOVORNOG I AKTIVNOG RODITELJSTVA

- Nastavak primjene i širenja CAP programa prevencije zlostavljanja djece u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama
- Educiranje roditelja za ulogu zastupnika djece i aktivno partnerstvo s obrazovnim institucijama
- Poticanje samoorganiziranja roditelja u lokalnim zajednicama i inicijativa koje žele realizirati
- Poticanje spolno odgovornog ponašanja mladih te pružanje pomoći i podrške maloljetnim trudnicama, majkama i njihovim obiteljima

POTICANJE OSJETLJIVOSTI POSLOVNOG SEKTORA ZA POTREBE ZAPOSLENIH RODITELJA

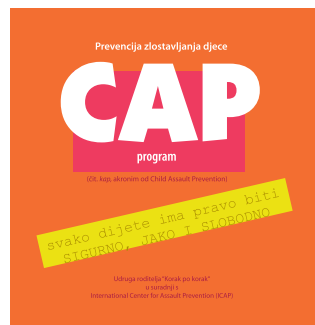
- Izrada i populariziranje preporuka za povećanje osjetljivosti i odgovornosti poslovnog sektora prema potrebama roditelja i djece – u poslovnom sektoru i javnosti

U 2010. godini Udruga je provodila sljedeće projekte i programe:

- CAP program prevencije zlostavljanja djece
(Predškolski CAP, Osnovni CAP, TeenCAP, CAP program za djecu s teškoćama u razvoju)
voditeljica: Gorana Hitrec, programska asistentica: Valentina Novak
- Mama je mama (Zajedno za bolje)
voditeljica: Silvija Stanić
- Analiza stanja i prijedlog smjernica za postupanje u slučajevima maloljetničkih trudnoća i roditeljstva
voditeljica: Silvija Stanić
- Vuk sit, koza cijela
voditeljica: Matea Gracin

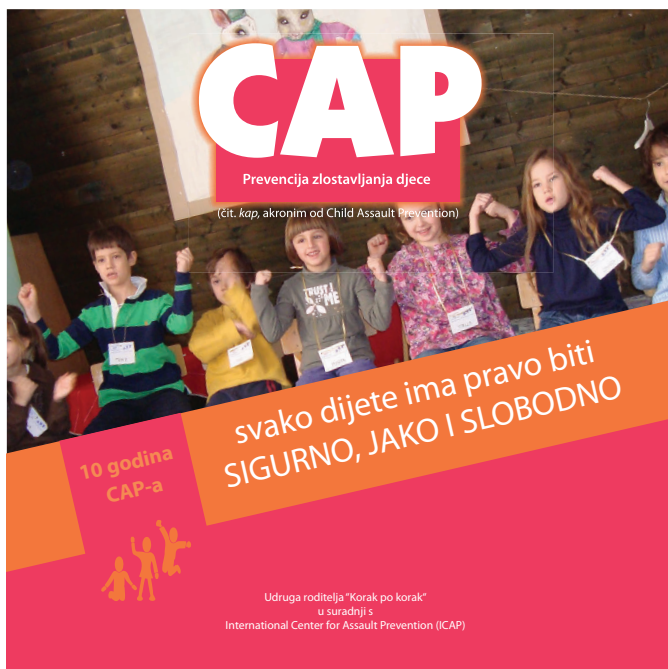
CAP program prevencije zlostavljanja djece

CAP program prevencije zlostavljanja djece najveći je program Udruge koji ima za cilj smanjiti ranjivost djece i njihovu izloženost različitim oblicima zlostavljanja poučavajući ih djelotvornim preventivskim strategijama te osiguravanjem kvalitetnije podrške njima važnih odraslih, roditelja i osoblja škole ili vrtića koje pohađaju. U 2010. godini nastavljeno je s provedbom Predškolskog CAP-a za djecu u dobi 6-7 godina, Osnovnog CAP-a za djecu rane školske dobi te Teen CAP programa za adolescente. Također, započelo je uvođenje CAP programa za djecu s teškoćama u razvoju.

Brošura "Svako dijete ima pravo biti sigurno, jako i slobodno – 10 godina CAP-a"

Udruga je tijekom prošle godine izdala brošuru "Svako dijete ima pravo biti sigurno, jako i slobodno – 10 godina CAP-a" kojom smo nastojali prikazati desetogodišnju uspješnu provedbu aktivnosti CAP programa s ciljem osnaživanja djece da rastu sigurna, jaka i slobodna.

Predavanja “Kako osnažiti djecu da budu sigurna, jaka i slobodna”

U studenome 2010. boravile su u Hrvatskoj Jeannette Collins, direktorica Međunarodnog centra za prevenciju napada (International Center for Assault Prevention – ICAP) iz SAD-a i Kim Pinto, trenerica ICAP-a, koje su vodile inicijalni seminar o CAP programu za djecu s teškoćama u razvoju. Tom prilikom gospođa Collins održala je dva predavanja na temu “Kako osnažiti djecu da budu sigurna, jaka i slobodna – prevencija zlostavljanja djece primjenom CAP programa”. Predavanja su održana u Rijeci i Zagrebu, u suradnji s Odjelom gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb Grada Rijeke, te Gradskim uredom za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Grada Zagreba. Na prvih deset uspješnih godina provođenja CAP programa u Hrvatskoj podsjetila je voditeljica programa Gorana Hitrec. Oba predavanja okupila su veliki broj CAP pomagača i drugih zainteresiranih osoba.

Predavanje 12.11.2010. u Zagrebu

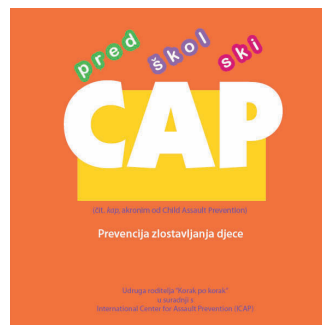

Predavanje 9.11.2010. u Rijeci

Predškolski CAP

Održana su dva seminarra za pomagače u Predškolskom CAP-u na kojem su sudjelovale djelatnice iz dječjih vrtića Grada Zagreba i Zagrebačke županije. Trenerice na seminarima bile su psihologinje Ksenija Benaković i i Zvonimira Lojen.

Predškolski CAP proveden je na području 7 županija, pri čemu je obuhvaćeno 542 djelatnika vrtića, 1152 roditelja te 2228 djece predškolske dobi.

Županija	Broj vrtića	Broj predavanja za osoblje	Broj prisutnih djelatnika	Broj predavanja za roditelje	Broj prisutnih roditelja	Broj radionica za djecu	Broj prisutne djece
Zagrebačka	4	1	9	10	216	23	496
Krapinsko-zagorska	1	0	0	1	21	2	44
Primorsko-goranska	1	1	4	1	10	1	17
Osječko-baranjska	2	1	34	8	200	13	216
Zadarska	1	1	110	4	48	10	190
Splitsko-dalmatin-	2	2	145	12	249	22	370
Grad Zagreb	10	7	240	23	408	40	895
Ukupno:	21	13	542	59	1152	111	2228

Prikaz provedbe Predškolskog CAP programa u 2010. godini

CAP program u Dječjem vrtiću Radost, Zadar

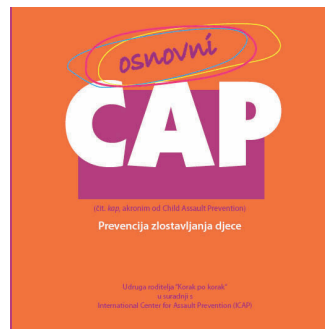
Za CAP pomagače su održani supervizijski sastanci u Zagrebu i Zadru. Analizirana je provedba, reakcija djece, roditelja, osoblja te samih CAP pomagača uz opću ocjenu prisutnih o tome da se radi o vrlo kvalitetnom programu, koji treba širiti i u druge vrtiće.

Osnovni CAP

Tijekom travnja održan je seminar za obučavanje pomagača u Osnovnom CAP-u u Osnovnoj školi Vladimira Nazora u Pazinu, na kojem su sudjelovali učitelji i stručni suradnici iz osnovnih škola Istarske županije. Trenerice na seminaru bile su soc. pedagoginja Vesna Žilić i psihologinja Tanja Tuhtan Maras.

Osnovni CAP proveden je na području 14 županija, pri čemu je obuhvaćeno 743 djelatnika škola, 2748 roditelja te 3826 djece mlađe školske dobi.

Činjenica da je CAP verificiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, omogućila je da se provedba programa uključi u školski kurikulum škola i učiteljima prizna u radnom zaduženju. Održani su i supervizijski sastanci za nekoliko područja, premda je nedostatak financijske potpore onemogućio da to bude za sve provoditelje programa.

Županija	Broj škola	Broj predavanja za osoblje	Broj prisutnih djelatnika	Broj predavanja za roditelje	Broj prisutnih roditelja	Broj radionica za djecu	Broj prisutne djece
Zagrebačka	3	1	52	10	234	13	305
Krapinsko-zagorska	1	0	0	1	32	3	58
Karlovačka	1	0	0	1	35	2	43
Koprivničko-križevačka	2	1	60	2	137	8	175
Primorsko-goranska	16	0	0	16	413	33	608
Ličko-senjska	2	0	0	3	30	3	35
Brodsko-posavska	2	2	59	2	47	2	53
Zadarska	1	1	34	2	45	3	71
Osječko-baranjska	7	2	94	9	225	12	333
Vukovarsko-srijemska	12	6	146	18	375	26	516
Istarska	6	4	115	10	165	12	260
Dubrovačko-neretvanska	2	1	62	10	366	18	399
Međimurska	4	0	0	4	81	6	88
Grad Zagreb	13	5	121	19	563	41	882
Ukupno:	72	23	743	111	2748	182	3826

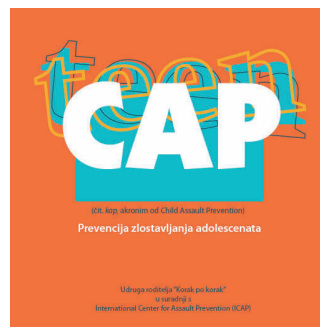
Prikaz provedbe Osnovnog CAP programa u 2010. godini

TeenCAP

U 2010. godini održana su dva seminara za primjenu TeenCAP programa prevencije zlostavljanja adolescenata na kojima su sudjelovali djelatnici osnovnih i srednjih škola s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije. U rujnu je održan seminar u Velikoj Gorici, a krajem studenoga u Zagrebu. Predavačice na seminarima bile su trenerice psihologinje Elvira Nimac i Sanja Brajković. Škole koje su sudjelovale, planirale su izvedbu programa u 2. polugodištu školske godine 2010./2011

TeenCAP program provodio se na širem zagrebačkom području, pri čemu je obuhvaćeno 55 djelatnika škola, 168 roditelja te 269 adolescenata.

Iz reakcija prosvjetnih djelatnika na seminarima, kao i iskustva onih koji program provode, može se zaključiti kako je ovakav program iznimno potreban, ali i da je vrlo važno osigurati odgovarajuću potporu izvoditeljima (supervizije i stručno usavršavanje).

TennCAP seminar u Velikoj Gorici,
24-25.9.2010.

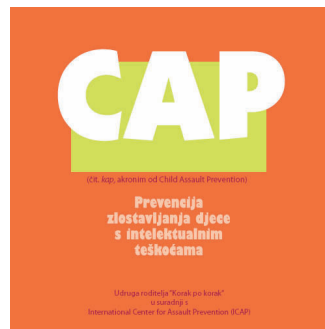

TennCAP seminar u Zagrebu,
26-27.11.2010.

CAP program za djecu s teškoćama u razvoju

Udruga je tijekom 2010. godine uz financijsku potporu Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti započela s primjenom CAP programa za djecu s teškoćama u razvoju.

U studenome je održan seminar za primjenu varijante **CAP programa namijenjene populaciji djece s lakšim intelektualnim teškoćama**. Seminar su održale Jeannette Collins i Kim Pinto iz Međunarodnog centra za prevenciju napada na djecu (ICAP – International Center for Assault Prevention) iz SAD-a. Na seminaru su sudjelovale 34 osobe – djelatnici i stručni suradnici centara za odgoj i obrazovanje djece s intelektualnim teškoćama i osnovnih škola s posebnim programom za djecu s intelektualnim teškoćama. Polaznici seminara započeli su pilotiranje programa u svojim školama koje će trajati do kraja školske godine 2010/11., nakon čega ćemo donijeti strategiju njegove daljnje primjene.

UZ posebnu dozvolu ICAP-a pokrenuli smo **prilagodbu Osnovnog CAP-a djeci s tjelesnim oštećenjima**. U tu svrhu u studenome je održan seminar za djelatnike centara za odgoj i obrazovanje djece s tjelesnim oštećenjima o Osnovnom CAP-u kojeg su vodile trenerice Vesna Žilić i Tanja Tuhtan Maras. Polazeći od CAP-ovog pristupa prevenciji zlostavljanja djece, svaki formirani tim će, ovisno o specifičnim tjelesnim oštećenjima svojih učenika (oštećenjima vida, sluha i motorike), prilagoditi program primjeni u svojim ustanovama. U prvoj polovici 2011. godine provest će se pilotiranje tako prilagođenog Osnovnog CAP-a.

Pripreme za aktivnosti u kampanji Vijeća Europe za zaustavljanje seksualnog nasilja prema djeci

Voditeljica CAP programa, Gorana Hitrec, napisala je prilog „Poučavanje djece kako se zaštititi od seksualnog zlostavljanja“ za publikaciju Vijeća Europe „Zaštita djece od seksualnog nasilja – sveobuhvatan pristup“ koja je objavljena u studenome 2010.

Savjet CAP programa je na svojim sjednicama u rujnu 2010. i siječnju 2011. usvojio plan aktivnosti kojima ćemo sudjelovati u kampanji, a koje će biti predložene i Nacionalnom timu za vođenje kampanje kao prilog naše Udruge. Tu su: radionice o prevenciji seksualnog zlostavljanja djece za CAP pomagače kao i druge dionike u 7 gradova, okrugli stol na tu temu u suradnji s Uredom pravobraniteljice za djecu i Poliklinikom za zaštitu djece Grada Zagreba, sudjelovanje u raspravama u javnosti i medijima na tu temu, širenje programa organiziranjem novih seminara za izvoditelje. Sve te aktivnosti polaze od činjenice da je CAP jedini program prevencije seksualnog zlostavljanja djece predškolske i rane školske dobi, te djece s teškoćama u razvoju koji imamo u Hrvatskoj.

MAMA JE MAMA projekt za maloljetne trudnice i majke

Projekt “Mama je mama” usmjeren je prevenciji rizičnih ponašanja mladih te pružanju psihosocijalne pomoći i podrške maloljetnim trudnicama, majkama i njihovim obiteljima. U protekloj godini izravan rad s korisnicima obuhvatio je aktivnosti telefonskog i individualnog savjetovanja maloljetnih trudnica, majki i njihovih obitelji. Također, održavane su male edukativne grupe kao i sastanci grupe podrške maloljetnih trudnica i majki smještenih na Materinskom odjelu Dječjeg doma Zagreb. Na telefonskoj liniji za pružanje pomoći maloljetnim trudnicama, majkama i njihovim obiteljima, tijekom godine su zaprimljena ukupno 62 poziva. Najveći broj poziva upućen je sa šireg područja Grada Zagreba, no pozivi se zaprimaju iz svih krajeva Hrvatske.

Održano je 51 **individualno savjetovanje** maloljetnih trudnica i majki s djecom te članova njihovih obitelji. Kroz individualno savjetovanje pružena je savjetodavna i psihološka pomoć i podrška maloljetnim trudnicama, majkama i članovima njihovih obitelji, a također i informiranje te povezivanje s odgovornim osobama u institucijama zbog pomoći oko nastavka školovanja ili zapošljavanja, realiziranja određenih prava iz područja socijalne i zdravstvene zaštite, pomoći u uspostavljanju narušenih obiteljskih veza i sl.

U suradnji s Materinskim odjelom Dječjeg doma Zagreb održano je 5 sastanaka **grupe podrške** maloljetnih trudnica i majki smještenih na odjelu, na kojima su obuhvaćene teme: faktori neurorizika prije poroda djeteta; novorođenče; emocionalni razvoj djeteta u 1. godini života; dinamika odnosa u grupi; komunikacija i odnosi u grupi. Također, održane su 4 **male edukativne grupe** s temama: partnerski odnosi i komunikacija; odgovorno spolno ponašanje, prevencija neželjenih trudnoća i spolno prenosivih bolesti.

Seminar “Maloljetničke trudnoće i majčinstvo – što možemo učiniti?”

Tijekom prosinca održan je seminar pod nazivom “Maloljetničke trudnoće i majčinstvo – što možemo učiniti?”, namijenjen stručnjacima iz područja zdravstvene zaštite koji se u svojem radu susreću ili se mogu susresti s problemom maloljetničkih trudnoća i majčinstva. U sklopu seminara održana su predavanja o raznim aspektima prevencije rizičnog spolnog ponašanja mladih, uzrocima i zdravstvenim rizicima maloljetničkih trudnoća, psihosocijalnim aspektima, kao i oblicima pomoći i podrške obiteljima koje su suočene s problemom maloljetničke trudnoće.

Seminar 9.12.2010. u Zagrebu

MAMA JE MAMA – ZAJEDNO ZA BOLJE

projekt za maloljetne trudnice i majke (Split, Zadar)

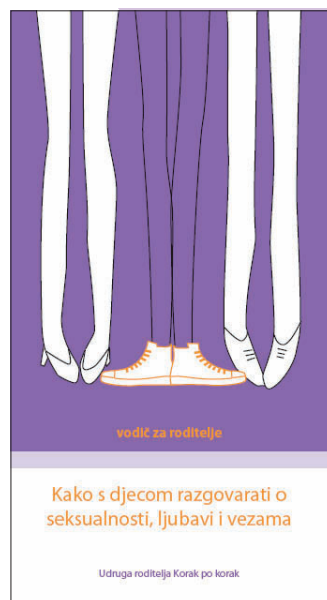
Prevenција rizičnih ponašanja mladih te pružanje psihosocijalne pomoći i podrške maloljetnim trudnicama, majkama i njihovim obiteljima na području Splitsko-dalmatinske i Zadarske županije provode se kao trogodišnji program pod nazivom „Zajedno za bolje“ financiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Predavanje “Znanje je užitak”

U suradnji s udrugom Aktiva, održana su tri predavanja za učenike srednjih škola s područja Zadra i Splita o spolno odgovornom ponašanju i prevenciji spolno prenosivih bolesti pod nazivom “Znanje je užitak”.

Predavanje “Kako s djecom razgovarati o seksualnosti, ljubavi i vezama”

U suradnji s Klubom trudnica i roditelja Split te Udrugom Duga iz Zadra, održana su tri predavanja pod nazivom “**Kako s djecom razgovarati o seksualnosti, ljubavi i vezama**”, namijenjena stručnim suradnicima osnovnih i srednjih škola s područja Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske i Zadarske županije.

Tijekom 2010. godine, Udruga je izdala **VODIČ ZA RODITELJE “Kako s djecom razgovarati o seksualnosti, ljubavi i vezama”**. Cilj ovog Vodiča jest informirati roditelje o važnosti aktivnog uključivanja u razvoj odgovornog spolnog ponašanja svoje djece.

Analiza stanja i prijedlog smjernica za postupanje u slučajevima maloljetničkih trudnoća i roditeljstva

Projekt “Analiza trenutnog stanja i prijedlog smjernica za postupanje u slučajevima maloljetničkih trudnoća i roditeljstva” provodi se u suradnji s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku. U sklopu projekta provedeno je istraživanje o maloljetničkim trudnoćama i roditeljstvu, na uzorku svih centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, srednjih škola i učeničkih domova na području cijele Hrvatske. To je ujedno i prvo istraživanje u Hrvatskoj kojim se nastoji objediniti podatke i iskustva u radu s maloljetničkim trudnoćama i roditeljstvom u području obrazovanja, socijalne zaštite i obiteljske zaštite.

Analiza trenutnog stanja i prijedlog smjernica uključit će preporuke usmjerene stručnjacima zaposlenim u obrazovnim institucijama, zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi te im osigurati potrebne informacije o postupanju u najboljem interesu maloljetne majke i njezina djeteta. Postupci će biti usmjereni na omogućavanje daljnjeg obrazovanja maloljetnih trudnica i majki, osiguravanje odgovarajućeg smještaja za majku i dijete ukoliko je potreban smještaj izvan vlastite obitelji, te pružanje neophodne pomoći i podrške za preuzimanje aktivne i odgovorne uloge roditelja. Projekt je započeo u lipnju 2010., te će trajati do svibnja 2011. godine.

Okrugli stol - *Institucionalni i izvaninstitucionalni smještaj maloljetnih trudnica i majki s djecom* – iskustva i preporuke

Okrugli stol održan je tijekom listopada s ciljem donošenja preporuka za unapređenje smještaja izvan vlastite obitelji za maloljetne trudnice i majke s djecom. Tom prilikom predstavljeni su preliminarni rezultati istraživanja o maloljetničkim trudnoćama i roditeljstvu, provedenog u sklopu projekta “Analiza stanja i prijedlog smjernica za postupanje u slučajevima maloljetničkih trudnoća i roditeljstva”.

Na Okruglom stolu razmotrene su potrebe za smještajem, mogućnosti smještaja te poteškoće koje se javljaju u situacijama kad je potrebno pronaći smještaj izvan vlastite obitelji za maloljetne trudnice i majke s djecom. Sudjelovali su predstavnici svih dječjih domova koji pružaju smještaj za maloljetne trudnice i majke s djecom. Također, sudjelovali su predstavnici Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Obiteljskog centra Zagreb, Centra za socijalnu skrb Zagreb, SOS Dječjeg sela, Ureda UNICEF-a, te Foruma za kvalitetno udomiteljstvo.

Okrugli stol 1.10.2010. u Zagrebu

Projekt "Vuk sit, koza cijela"

Tijekom protekle godine Udruga započinje aktivnosti usmjerene promicanju uspostavljanja ravnoteže između privatnog i poslovnog života zaposlenih roditelja. **Projekt "Vuk sit, koza cijela" nastao je s ciljem senzibiliziranja i educiranja javnosti, poslodavaca i zaposlenika o prednostima radnog mjesta prijateljskog za obitelj.**

U sklopu projekta tiskana je brošura **Radno mjesto prijateljsko za obitelj** čiji je cilj educiranje poslodavaca i zaposlenika o prednostima radnog mjesta prijateljskog za obitelj kao i poticanje poslodavaca na uvođenje fleksibilne organizacije rada s ciljem stvaranja radnog okruženja prijateljskog za obitelj.

Web stranica Udruge

Odrujna 2010. web stranica udruge www.udugaroditeljapk.hr osvježena je novim izgledom i dizajnom. Izradu nove stranice omogućila je Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva.

Sudjelovanje na skupovima

- Na Kongresu medicinskih sestara “Sestrinstvo: Lepeza različitosti”, održanom od 15. do 18. svibnja 2010. godine u Zagrebu, Silvija Stanić održala je predavanje **Maloljetničke trudnoće i majčinstvo – iskustva iz provedbe projekta “Mama je mama”** u kojem su sudionice upoznate s ciljevima i aktivnostima projekta, kao i iskustvima i rezultatima iz dosadašnje provedbe aktivnosti.
- Na Regionalnoj konferenciji “Uloga obrazovanja u izgradnji pravičnog društva” održanoj u kolovozu 2010. na Jahorini u Bosni i Hercegovini, sudjelovala je Gorana Hitrec i tom prilikom održala predavanje pod naslovom CAP – program prevencije zlostavljanja djece, iskustva u Hrvatskoj.
- Na 2. kongresu preventivne medicine i unapređenja zdravlja, održanom od 13. do 16. listopada 2010. u Zagrebu, Gorana Hitrec održala je izlaganje pod naslovom Prikaz CAP programa prevencije zlostavljanja djece.
- Na Simpoziju “Prevencija zlostavljanja u dječjoj dobi” u organizaciji Hrvatskog katoličkog liječničkog društva, 6. studenoga 2010. u Zagrebu, Gorana Hitrec održala je predavanje pod naslovom **CAP – program prevencije zlostavljanja djece, iskustva u Hrvatskoj**. Nakon njezinog predavanja, svoja zanimljiva iskustva s provedbom TeenCAP programa u Osnovnoj školi Ljudevita Gaja u Zaprešiću, podijelili su prof. Dubravka Vulić, pedagoginja škole, i dr. Miro Benčić, liječnik i roditelj čija djeca pohađaju ovu školu.
- Na III. znanstveno-stručnom skupu “Psihosocijalni aspekti nasilja u suvremenom društvu – izazov obitelji, školi i zajednici”, održanom od 25. do 27. studenoga 2010. godine u Osijeku, Marija Maljković predstavila je CAP program prevencije zlostavljanja djece, kao i rezultate istraživanja provedenog 2009. godine o učincima programa.
- Na 7. konferenciji udomitelja djece Hrvatske “Mogućnosti specijaliziranog udomiteljstva u RH” održanoj 26. studenoga 2010. u Zagrebu, Silvija Stanić održala je predavanje **Udomiteljstvo maloljetnih trudnica i majki s djecom** u sklopu kojeg su predstavljeni preliminarni rezultati istraživanja o maloljetničkim trudnoćama i roditeljstvu, kao i zaključci s Okruglog stola “Institucionalni i izvaninstitucionalni smještaj maloljetnih trudnica i majki s djecom”.
- Na Sajmu nenasilja, stručnom skupu na kojem su predstavljeni programi i projekti prevencije nasilja, održanom 10. prosinca 2010. u Rovinju, Gorana Hitrec predstavila je CAP program prevencije zlostavljanja djece.
- U Mjesecu borbe protiv ovisnosti organizirane su brojne aktivnosti u okviru Programa plus namijenjenog zdravlju djece i mladih grada Poreča. Voditeljica CAP programa prevencije zlostavljanja djece Gorana Hitrec održala je 3 predavanja. U predavanju za učitelje osnovne škole **Vuk i sedam kozlića ili kako poučavati djecu o sigurnosti** ukazala je na dva pristupa prevenciji zlostavljanja djece: zastrašivanje i osnaživanje. Za učenike Srednje škole Poreč održala je predavanje **Tinejdžeri – nesavršene žrtve** stavljajući poseban naglasak na različite oblike spolnog zlostavljanja i kako ih prevenirati. Informirala je učenike i o upravo pokrenutoj kampanji Vijeća Europe “Zaustavimo spolno nasilje prema djeci – JEDAN OD PET”. U predavanju za građanstvo **Kako graditi otpornost djece** ukazala je na karakteristike otpornih ljudi i na neke postupke u odgoju djece koji s većom vjerojatnošću dovode do razvoja takvih karakteristika.

Članstvo Udruga u organizacijama

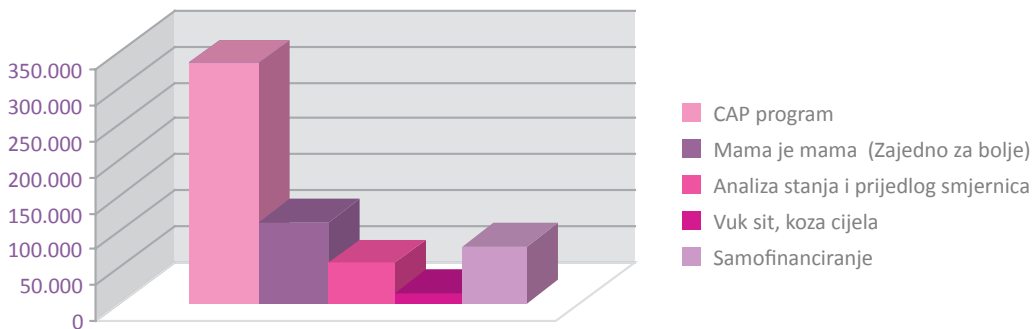
I u 2010. godini Udruga je nastavila s aktivnim članstvom i aktivnostima unutar Koordinacije udruga za djecu, te Europske udruge roditelja (European Parents' Association - EPA).

Pregled izvora financiranja po programima i projektima

Projekt / program	Izvor financiranja
CAP program prevencije zlostavljanja djece	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi* Grad Koprivnica Grad Pula Grad Rijeka Grad Velika Gorica Grad Vukovar Grad Zagreb Zagrebačka županija HEP
Mama je mama – Zajedno za bolje	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Grad Zagreb Koprivničko-križevačka županija
Analiza stanja i prijedlog smjernica za postupanje u slučajevima maloljetničkih trudnoća i roditeljstva	UNICEF – Ured za Hrvatsku*
Vuk sit, koza cijela	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
Samofinanciranje	Škole, kotizacije za seminare, članarine

* Budući da su označeni projekti dijelom provedeni u 2010. godini, a dio aktivnosti se nastavlja i u 2011., u nastavku teksta, kao i prikazu ukupnog financiranja, prikazani su samo podaci i iznosi koji se odnose na 2010. godinu.

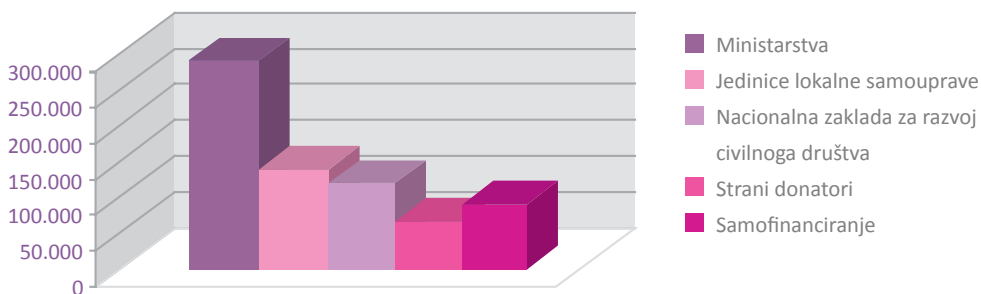

Udio u ukupnim prihodima po projektima i programima

Projekti i programi Udruge financirani su najvećim dijelom od strane ministarstava (MZSS, MZOŠ, MOBMS), te jedinica lokalne i regionalne samouprave (gradova i županija). Od 2010. godine Udruga je korisnica trogodišnje Institucionalne potpore stabilizaciji i razvoju od Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Međunarodni donator Ured UNICEF-a za Hrvatsku financirao je provedbu projekta "Analiza stanja i prijedlog smjernica za postupanje u slučajevima maloljetničkih trudnoća i roditeljstva".

CAP program prevencije zlostavljanja djece provodi se na području cijele Hrvatske, te se sredstva za provedbu aktivnosti osiguravaju dijelom na natječajima lokalnih i regionalnih samouprava. Također, važan izvor financiranja predstavlja i vlastita djelatnost, kroz organizaciju seminara za obučavanje CAP pomagača, ali i izravno naručivanje CAP programa od strane škola.

CAP program prevencije zlostavljanja djece najveći je program Udruge, te se i najveći udio u ukupnim prihodima odnosi na provedbu CAP programa. Od ukupnog iznosa prihoda za CAP (335.026 kn), 45% odnosi se na CAP program za djecu s teškoćama u razvoju, 11% na provedbu TeenCAP programa, a 44% na provedbu Osnovnog i Predškolskog CAP-a kao i na podršku rada mreže CAP pomagača.

Udio u ukupnim prihodima prema izvorima financiranja

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

račun prihoda i rashoda za 2010. godinu

Br.	Konto	Naziv stavke	Ukupno kn
1	3	A) PRIHODI	756.502,00
2	31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	78.441,00
	3112	Prihodi od pružanja usluga	78.441,00
3	32	Prihodi od članarina	1.440,00
4	34	Prihodi od imovine	1.194,00
	341	Prihodi od financijske imovine (kamate)	1.194,00
5	35	Prihodi od donacija	666.891,00
	351	Prihodi od donacija iz proračuna	593.552,00
	352	Prihodi od međunarodnih organizacija	58.329,00
	353	Prihodi od ostalih pravnih osoba	15.000,00
6	36	Ostali prihodi (prihodi od refundacija)	8.536,00
Br.	Konto	Naziv stavke	Ukupno kn
7	4	B) RASHODI	745.578,00
8	41	Rashodi za zaposlene	250.951,00
	411	Plaće za redovan rad	210.026,00
	412	Ostali rashodi za zaposlene	4.800,00
	413	Doprinosi na plaće	36.125,00
9	42	Materijalni rashodi	482.658,00
	421	Naknade troškova radnicima (sl.putovanja)	15.718,00
	422	Naknade članovima u pred. i izvršnim tijelima	901,00
	424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	45.629,00
	425	Rashodi za usluge	383.697,00
	4251	Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza	21.916,00
	4252	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	1.334,00
	4254	Komunalne usluge	4.911,00
	4255	Zakupnine i najmnine	8.257,00
	4257	Intelektualne i osobne usluge	286.040,00
	4259	Ostale usluge	61.239,00
	426	Rashodi za materijal i energiju	22.337,00
	429	Ostali nespomenuti materijalni rashodi (reprezent-	14.376,00
10	43	Rashodi amortizacije	914,00
11	44	Financijski rashodi (bankovne naknade i sl.)	4.697,00
12	46	Ostali rashodi	6.358,00
13		VIŠAK/MANJAK PRIHODA POSLOVANJA	10.924,00
		Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju	66.689,00
14		OSTALI PODACI	
15		Stanje novčanih sredstava na početku godine	147.925,00
16		Stanje novčanih sredstava na kraju godine	238.214,00
17		Prosječan broj zaposlenih	3
18		Prosječan broj zaposlenih na osnovi sati rada	3

Publishing of this publication was made possible by the financial support provided by the National Foundation for Civil Society Development in accordance with Contract number 421-02/09-PP-6/08-1. Opinions stated in this publication are authors' opinions and do not necessarily represent opinions of the National Foundation for Civil Society Development.

National Foundation for Civil Society Development
<http://zaklada.civilnodrustvo.hr>

Dear members,

We are fifteen. Celebrations are an opportunity to reflect on the things we did in the past and to thank all of the ones who contributed in different ways to the successful realisation of the programmes during past 15 years.

Our path has started in 1996 when upon the initiative of educational experts gathered around the international project Step by Step founded our Association. In that period our activities were primarily oriented towards education of preschool and primary school teachers for implementation of child oriented teaching methodology. In 2003 our Association founded the Open Academy "Step by Step", a non-profit institution to which activities of teacher training and publishing were transferred.

In 1999 we introduced the CAP child assault prevention programme, and since then most of our activities were directed to decreasing the vulnerability of children and their exposure to different forms of abuse through teaching prevention strategies and ensuring quality support from adults important to them. In addition, we initiated numerous projects directed towards empowerment of parents for active and responsible parenthood, development of cooperation between parents and schools and offering assistance and support to under age parents.

During the past fifteen years we faced many challenges and difficulties in maintaining stability and sustainability of our work. On this occasion we wish to thank all of you who, by your contribution and unselfish work, made our efforts to create a child oriented society easier .

Gorana Hitrec, one of the founders and a member of the Steering Committee.

About "Step By Step" Parents' Association

Step by Step Parents' Association is a non-governmental, non profit association founded in 1996, which supports development of democratic relations in the Society through protection, respect and advocacy for rights and interests of children and families, strenghtening of parents' voice in policy creation and decisionmaking regarding children and families.

Step by Step Parents' Association in 2010:

Steering Committee: prof.dr.sc. Lavoslav Čaklović, dr.sc. Adinda Dulčić, Gorana Hitrec, prof., Vesna Hude, prof., Nives Milinović, prof., Jagoda Novak, mr.spec., Biserka Tomljenović, MA

President: Jagoda Novak, mr.spec.

Vice President: Nives Milinović, prof.

Executive Director: Silvija Stanić, dipl.psih.

General Secretary: Vesna Miličević

Strategic directions (2009. – 2011.)

ACTIVE INVOLVEMENT OF PARENTS IN CREATION OF POLICIES CONSIDERING CHILDREN AND FAMILIES

- Reacting to problems and situations in the society which are of interest for parents and children.
- Provide information and counselling for parents.
- Cooperation with State and Public institutions and similar NGO's.
- Cooperation, exchange of experience and projects with other Associations in the world.

PROMOTING QUALITY, RESPONSIBLE AND ACTIVE PARENTHOOD

- Continuation of implementation and spreading of CAP program for child assault prevention in kindergartens, primary and secondary schools.
- Training parents for the role of advocacy for their children's rights and active partnership with educational institutions.
- Support to self-organisation of parents in local communities and their initiatives.
- Support responsible sexual behaviour of the youth and help to under age pregnant girls, mothers and their families.

RAISING THE AWARENESS AND SENSITIVITY OF THE BUSINESS SECTOR FOR NEEDS OF WORKING PARENTS

- Creation and promotion of recommendation for raising awareness and responsibility of the business sector for the needs of parents and children - in the business sector and the Public.

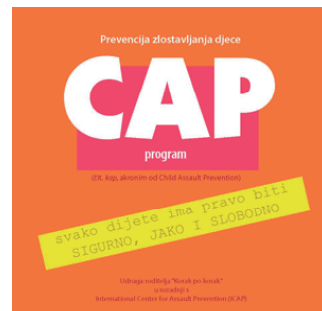
In 2010 the Association implemented following projects and programmes:

- **CAP Child Assault Prevention Programme**
(Preschool CAP, Elementary CAP, Teen CAP, CAP for children with development difficulties)
Program Manager: Gorana Hitrec, Program Assistant: Valentina Novak
- **A mom is a mom (Together for better)**
Program Manager: Silvija Stanić
- **Analysis of actual situation with related recommendations for developing the formal procedure in the cases of underage pregnancy and parenthood**
Program Manager: Silvija Stanić
- **The wolf is fed and the goat is whole**
Program Manager: Matea Gracin

CAP Child Assault Prevention Programme

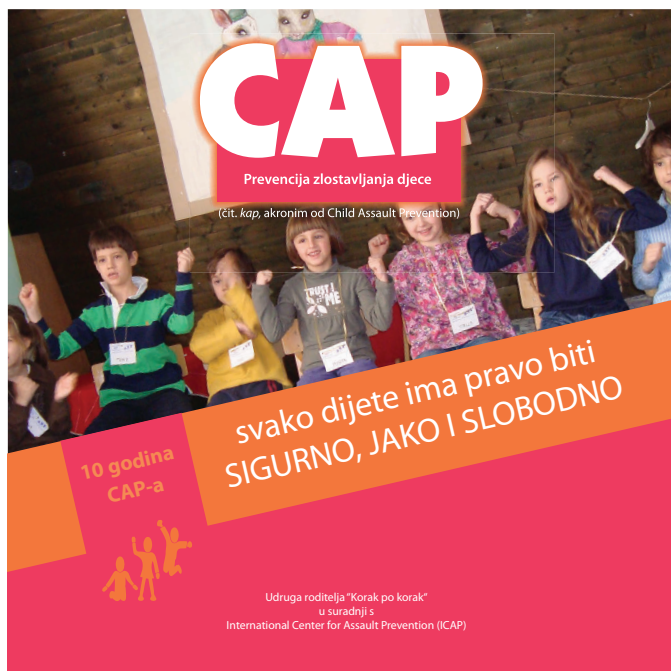
CAP child assault prevention programme is the most developed and largest program of the Association. Its goal is to decrease vulnerability of children and their exposure to different forms of abuse through teaching efficient prevention strategies to children and ensuring quality support to adults who are important to them, parents, school and kindergarten staff.

In 2010 we continued implementing the preschool CAP for children, aged 6-7, Elementary CAP for children in lower grades and TeenCAP for adolescents. In addition, the introduction of CAP for children with developmental difficulties (Special Needs CAP) started.

Brochure “All Children Have A Right To Be Safe, Strong And Free – 10 Years Of Cap”

The Association published the brochure “All children have a right to be safe strong and free - 10 years of CAP”. With tried to present ten years of successful implementation of CAP programme in empowering children to grow safe, strong and free.

Lectures “How To Empower Children To Be Safe, Strong And Free”

In November, 2010 Jeannette Collins, Director of the International Centre for Assault Prevention and Kim Pinto, CAP trainer, from USA visited Croatia. They held the initial seminar for implementation of CAP for children with developmental difficulties (Special Needs CAP). On that occasion Mrs. Collins held two lectures on the topic “How to empower children to be safe, strong and free - prevention of child assault through implementation of the CAP programme”. Lectures were held in Rijeka and Zagreb, in cooperation with the Department of the City Administration for Health and Social Welfare of the City of Rijeka, and City Office for Social Protection and Persons with Disabilities of the City of Zagreb. The Program Manager Ms. Gorana Hitrec spoke about ten years of successful implementation of CAP programme in Croatia. Both lectures rounded up a large number of CAP facilitators and other interested persons.

Lecture 12.11.2010. in Zagreb

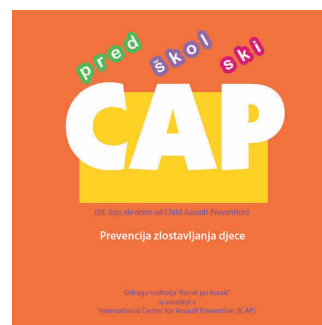

Lecture 9.11.2010. in Rijeka

Preschool CAP

Two seminars were held for facilitators in Preschool CAP. Seminars were attended by employees of kindergartens from the City of Zagreb and Zagrebačka County. Trainers at seminars were psychologists Ksenija Benaković and Zvonimira Lojen.

Preschool CAP was implemented in 7 Counties, 542 employees of kindergartens attended, 1152 parents and 2228 children of preschool age.

County	No. of kindergartens	No. of lectures for parents	No. of employees attending	No. of lectures for parents	No. of parents attending	No. of workshops for children	No. of children attending
Zagrebačka	4	1	9	10	216	23	496
Krapinsko-zagorska	1	0	0	1	21	2	44
Primorsko-goranska	1	1	4	1	10	1	17
Osječko-baranjska	2	1	34	8	200	13	216
Zadarska	1	1	110	4	48	10	190
Splitsko-dalmatin-	2	2	145	12	249	22	370
Grad Zagreb	10	7	240	23	408	40	895
Total	21	13	542	59	1152	111	2228

Presentation of implementation of CAP programme in 2010.

CAP programme in kindergarten Radost, Zadar

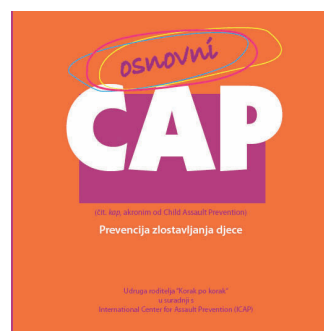

Supervision meetings were held for CAP facilitators in Zagreb and Zadar. Implementation was analysed, reactions of children, parents, staff and CAP facilitators themselves. General conclusion was that it is a program of excellent quality which should be spread to other kindergartens.

Elementary CAP

During April, the seminar for facilitators in Elementary CAP was held in Vladimir Nazor Primary School in Pazin. Teachers and school experts from primary schools of Istarska County participated at the seminar. Trainers were social pedagogue Vesna Žilić and psychologist Tanja Tuthan Maras.

Elementary CAP was implemented in 14 Counties and covered 743 employee of schools, 2748 parents and 3826 children of lower grades.

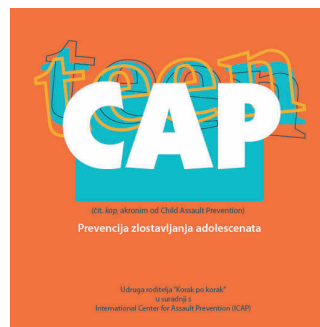
County	No. of schools	No. of lectures for parents	No. of employees attending	No. of lectures for parents	No. of parents attending	No. of workshops for children	No. of children attending
Zagrebačka	3	1	52	10	234	13	305
Krapinsko-zagorska	1	0	0	1	32	3	58
Karlovačka	1	0	0	1	35	2	43
Koprivničko-križevačka	2	1	60	2	137	8	175
Primorsko-goranska	16	0	0	16	413	33	608
Ličko-senjska	2	0	0	3	30	3	35
Brodsko-posavska	2	2	59	2	47	2	53
Zadarska	1	1	34	2	45	3	71
Osječko-baranjska	7	2	94	9	225	12	333
Vukovarsko-srijemska	12	6	146	18	375	26	516
Istarska	6	4	115	10	165	12	260
Dubrovačko-neretvanska	2	1	62	10	366	18	399
Međimurska	4	0	0	4	81	6	88
Grad Zagreb	13	5	121	19	563	41	882
Ukupno:	72	23	743	111	2748	182	3826

Overview of the Primary school CAP in 2010.

TeenCAP

In 2010 two TeenCAP seminars were held for employees of primary and secondary schools from City of Zagreb and Zagrebačka county. In September a seminar was held in Velika Gorica, and by end of November in Zagreb as well. Trainers were psychologists Elvira Nimac and Sanja Brajković. Schools which participated, planned to implement the programme in the 2nd term of the school year 2010/2011.

TeenCAP programme was implemented in the wider area of Zagreb and covered 55 school employees, 168 parents and 269 adolescents. From reactions of educational professionals at the seminar and experiences of the ones who implement the programme we can conclude that such a programme is very necessary, but also, that it is equally important to ensure adequate support for facilitators (supervision and professional development).

TeenCAP seminar in Velika Gorica, 24-25.9.2010.

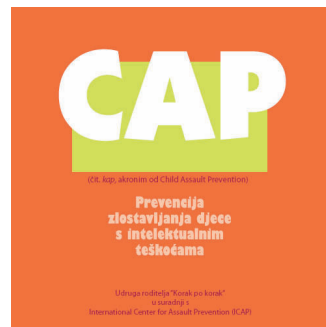
TeenCAP seminar in Zagreb, 26-27.11.2010.

CAP for children with developmental difficulties (Special Needs CAP)

The Association has in 2010 with support of the Ministry of Health-care and Social Welfare and Ministry of family, war veterans and intergenerational solidarity started the implementation of CAP programme for children with developmental difficulties.

In November a seminar for implementing **CAP programme developed for the population of children with mild intellectual difficulties**. Seminar was held by Jeannette Collins and Kim Pinto from the International Centre for Assault Prevention, from USA. 34 persons attended the seminar - employees and experts of the Centres for upbringing and education of children with intellectual difficulties and primary schools with special programme for children with intellectual difficulties. Participants of the seminar started piloting the programme in their schools with last until the end 2010/11, after that we will create a strategy of its further implementation.

With special approval from ICAP we started the **modification of Elementary CAP for children with physical disabilities**. For that purpose a Elementary CAP seminar was held in November for employees of Centres for upbringing and education of children with physical disabilities. Trainers were Vesna Žilić and Tanja Tuhtan Maras. Based on the CAP approach to child assault prevention, each formed team will, depending on specific physical disabilities of their pupils (sight, hearing and motor impairment), modify the programme for implementation in their institutions. In the first half of 2011 the modify Elementary CAP will be piloted.

Preparations For Activities Within The Council Of Europe Campaign For Stopping Sexual Violence Against Children

Program Manager of the CAP programme, Gorana Hitrec, wrote the article "Teaching children how to protect themselves from sexual abuse" for the publication of the Council of Europe "Protection of children from sexual violence- a comprehensive approach" published in November, 2010. The Council of the CAP programme at all its sessions in September 2010 and January 2011 has adopted the plan of activities for our participation in the campaign, and which will be proposed to the National team for campaign management as a contribution of our Association. The activities are: workshops on child abuse prevention for CAP facilitators and other stakeholders in 7 cities, round table on the same topic in cooperation with the Children's Ombudsman and Polyclinic for protection of children of City of Zagreb, participation in public discussions and media on this topic, expansion of the program through new seminars for facilitators. All these activities are based on the fact that CAP is the only program for sexual abuse prevention of preschool and primary school children and children with disabilities in Croatia.

MOM IS A MOM project for under age pregnant girls and mothers

“Mom is a mom” project is aimed at prevention of risk behaviours of youth and offering psychosocial assistance and support to under age pregnant girls, mothers and their families.

During the previous year, direct work with beneficiaries included activities of telephone and individual counselling of under age pregnant girls, mothers and their families. In addition, small educational groups were held, as well as meetings of the support group for under age pregnant mothers and women residing on the Maternity ward of the Childrens’ home Zagreb. The phone line for assisting under age pregnant girls, mothers and their families, received 62 calls during the year. Majority of calls were received from the wider area of the City of Zagreb, but calls were received from all parts of Croatia.

51 **individual counselling sessions** of under age pregnant girls and mothers with children and members of their families were held. Through individual counselling, counselling and psychological assistance and support was offered to the under age pregnant girls, mothers and members of their families. In addition, informing and networking with responsible persons in institutions for the purposes of schooling continuation or employment, realisation of certain rights in the area of social welfare and healthcare, assistance in re-establishment of family connections, etc.

In cooperation with the Maternity ward of the Childrens’ home Zagreb 5 meetings of the support group for under age pregnant women and mothers placed in the ward. Following topics were covered: factors of neural risk before child birth; newborn baby; emotional development of the child during 1st year of life; dynamics of group relationships; communication and relationships in the group. In addition 4 **small educational groups** were held on following topics: partner relationships and communication; responsible sexual behaviour, prevention of unwanted pregnancy and sexually transposable diseases.

Seminar “Under Age Pregnancy And Motherhood - What Can We Do?”

During December a seminar was held entitled “Under age pregnancy and motherhood - what can we do?” for experts in the area of healthcare who meet or can meet the problem of under age pregnancies and motherhood in their practice. Within the seminar, lectures were held on different aspects of prevention of risk sexual behaviour of the youth, causes and health risks of under age pregnancies, psychosocial aspects, as well as forms of assistance and support to families faced with the problem of under age pregnancy.

Seminar 9.12.2010. in Zagreb

MOM IS A MOM - TOGETHER FOR BETTER

project for under age pregnant girls and mothers (Split, Zadar)

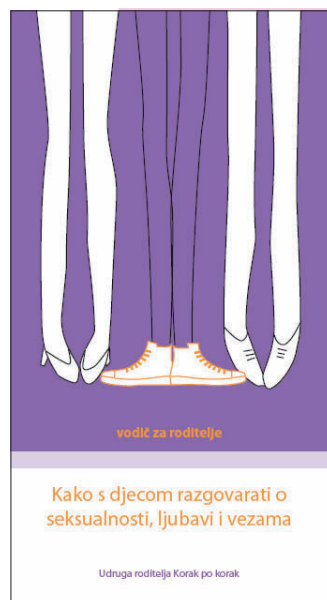
Prevention of risk behaviour of the youth and offering psycho-social assistance and support to under age pregnant girls, mothers and their families in the area of Splitsko Dalmatinska and Zadarska County is implemented as a three year program called "Together for Better" financed by the Ministry of Science, Education and Sports.

Lecture "Knowledge is pleasure"

In cooperation with the Association "Aktiva", three lectures were held for pupils of secondary schools in Zadar and Split on sexually responsible behaviour and prevention of sexually transmissible diseases called "Knowledge is pleasure".

Lecture "How to talk to children about sexuality, love and relationships"

In cooperation with the Club of pregnant women and parents, Split and Association Duga from Zadar, three lectures were held titled "**How to talk to children about sexuality, love and relationship**", for school experts of primary and secondary schools in Splitsko Dalmatinska, Šibensko Kninska and Zadarska County.

During 2010 the Association published the **GUIDE FOR PARENTS "How to talk to children about sexuality, love and relationships"**. The aim of this Guide is to inform parents on the importance of active involvement in the development of responsible sexual behaviour of their children.

Analysis Of Actual Situation With Related Recommendations For Developing The Formal Procedure In The Cases Of Underage Pregnancy And Parenthood

Project “**Analysis of actual situation with related recommendations for developing the formal procedure in the cases of underage pregnancy and parenthood**” is implemented in cooperation with the UNICEF office in Croatia. Within the project a study was conducted on underage pregnancies and parenthood, sample included all Centres for Social Work, Family Centres, High Schools and Pupil’s Homes in all areas of Croatia. This is the first such study in Croatia, by which an effort has been made to join data and experiences in working with underage pregnancies and parenthood in the area of education, social work and family protection.

Analysis of actual situation with related recommendations for developing the formal procedure in the cases of underage pregnancy and parenthood will include recommendations for experts working in educational institutions, healthcare institutions and social work and ensure necessary information on procedures acting in the best interest of the underage parents and their children. Procedures will be directed to assisting continuation of education of underage pregnant girls and mothers, providing adequate housing for mother and child if it is necessary outside of their original families, and offering necessary assistance and support for taking an active and responsible parental role. Project started in June 2010, and will last till May 2011.

Round table - *Institutionalised And Deinstitutional Housing Of Under Age Pregnant Girls And Mothers With Child* - Experiences And Recommendation

Round table was held in October with an aim to adopt recommendation for improvement of housing outside of the original family for underage pregnant girls and mothers with children. On that occasion preliminary results of the study on underage pregnancies and parenthood conducted within the project “Analysis of actual situation with related recommendations for developing the formal procedure in the cases of underage pregnancy and parenthood” were presented.

Need for housing, possibilities for housing and difficulties which occur in situations when it is necessary to find housing outside the original family for underage pregnant girls and mothers with children were discussed. Representatives of all childrens’ homes that offer housing for underage pregnant girls and mothers with children participated. In addition, representatives of the Ministry of family, war veterans and intergenerational solidarity, Family Centre Zagreb, Centre for Social Welfare Zagreb, SOS Children village, UNICEF office, and Forum for quality foster care participated.

Round table 1.10.2010. in Zagreb

Project “The wolf fed and the goat whole”

During last year the Association started activities directed toward promotion of balanced private life and carriers of employed parents. **The project “The wolf is fed and the goat is whole” was created with the aim to raise sensitivity and educate the public, employers and employees on the benefits of a working place friendly for the family.**

Within the project a brochure **Family friendly workplace** was published with the aim to educate employers and employees on benefits of a family friendly working place and to encourage employers to introduce flexible organisation of work with a goal to create a family friendly working environment.

Web page of the Association

From September 2010 the web page of the Association www.udrugaroditeljajpkp.hr has been renewed and redesigned. Creation of the new web page was financed by the National Foundation for Civil Society Development.

Participation at conferences

- Congress of nurses “Nursing: a fan of differences”, held from 15 to 18 May 2010 in Zagreb, Silvija Stanić had a lecture **Under age pregnancies and motherhood - experiences from implementation of “Mom is a mom” project** in which participants were introduced with goals and activities of the project, as well as with experiences and results of implementation
- At the regional conference Regionalnoj konferenciji “Role of education in building a just society” held in August 2010, Jahorina, in Bosnia and Herzegovina, Gorana Hitrec held a lecture **CAP - child assault prevention programme experiences from Croatia.**
- The 2nd congress of preventive medicine and health improvement, held from 13 to 16 of October in Zagreb, Gorana Hitrec held a lecture with a title **Presentation of the CAP child assault prevention programme.**
- Symposium “Prevention of child abuse” organised by the Croatian catholic doctors’ society, 6. November 2010 in Zagreb, Gorana Hitrec held a lecture with a title **CAP - child assault prevention programme experiences from Croatia.** After her lecture, interesting experiences of implementing Teen CAP program in Primary School Ljudevit Gaj in Zaprešić, were shared by prof. Dubravka Vulić, the school pedagogue and dr. Miro Benčić, phisician and parent of children attending this school.
- At the III conference “Psycho-social aspects of violence in contemporary society - challenge for the family, school and the community”, held from 25 to 27 November 2010 in Osijek, Marija Maljković presented the CAP child assault prevention program and the results of the study conducted in 2009 about the impacts of the programme
- 7th Conference of providers of foster care for children in Croatia “Possibilities for specialised foster care in RC” held on 26 November 2010 in Zagreb, Silvija Stanić held the lecture **Foster Care of under age pregnant girls and mothers with children** and presented preliminary results of the study on under age pregnancies and parenthood, as well as the conclusions of the round table “Institutionalised and de-institutionalised housing of under age pregnant girls and mothers with children”.
- Non violence fair, where child assault prevention programmes and projects were presented, held on 10 December 2010 in Rovinj, Gorana Hitrec presented the **CAP child assault prevention programme.**
- During the Month against addiction numerous activities were organised within the program Plus - aimed for promotion of health of children and youth of the City of Poreč. Project Manager of the CAP program Gorana Hitrec held 3 lectures. In the lecture for teachers of the primary school Wolf and seven kids or how to teach children about safety she presented the difference between two approaches to child abuse prevention: intimidation and empowerment. For pupils of the Poreč High School, she held the lecture **Teenagers - imperfect victims**, with special emphasis on different forms of sexual abuse and prevention. She informed the pupils about the Council of Europe campaign “Stop sexual abuse of children - ONE OF FIVE”. In the public lecture **How to build resilience of children** she presented characteristics of resilient people and some activities that can be used in upbringing of children and which lead to higher probability of development of these characteristics.

Membership of the Association in organisations

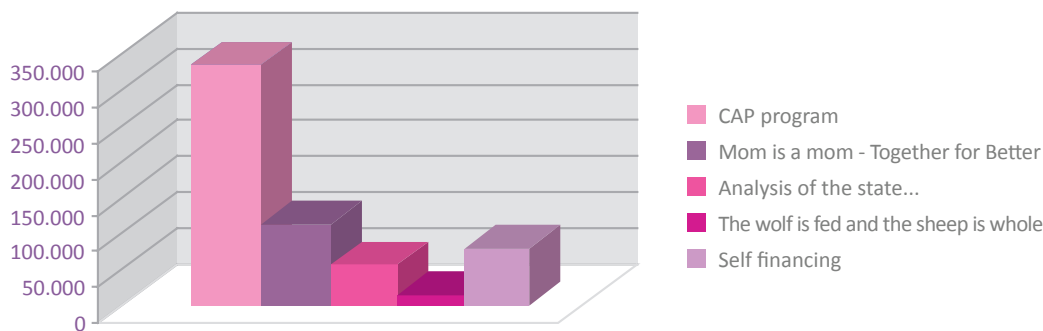
The Association continued with active membership and activities within the Coordination of Associations for Children and European Parents' Association - EPA.

Overview of sources of financing by programs and projects

Project/programme	Source of financing
CAP program of child abuse prevention	Ministry of Science, Education and Sports Ministry of Family, War Veterans and Intergenerational Solidarity Ministry of Healthcare and Social Welfare* City of Koprivnica City of Pula City of Rijeka City of Velika Gorica City of Vukovar City of Zagreb Zagrebačka County HEP
Mom is a mom - Together for Better	Ministry of Science, Education and Sports Ministry of Family, War Veterans and Intergenerational Solidarity City of Zagreb Koprivničko Križevačka County
Analysis of actual situation with related recommendations	UNICEF - office in Croatia*
The wolf is fed and the sheep is whole	National Foundation for Civil Society Development
Self financing	Schools, cotisation for seminars, membership fee

* Since the projects were implemented in 2010 and the part of activities continue in 2011, in the continuation, as well as in the overview of total financing, only data and amounts for 2010 were presented.

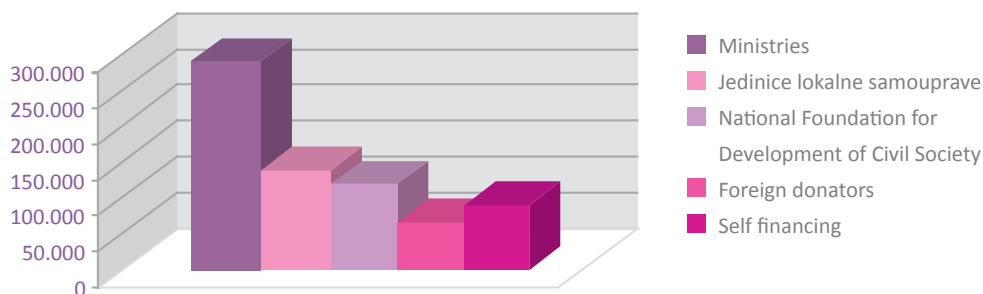

Ratio in total income by projects and programmes.

Projects and programs of the Association are mostly financed by Ministries (MHSW, MSES, MFVVIS), and units of local and regional self government (cities and counties). From 2010 the Association is the beneficiary of the three year Institutional support for stabilisation and development of the National Foundation for Civil Society Development. The International donor - UNICEF office in Croatia has financed the implementation of the project “Analysis of actual situation with related recommendations for developing the formal procedure in the cases of underage pregnancy and parenthood”.

CAP program for child abuse prevention is implemented in the area of the entire Croatia, and the funds for implementation of activities are partly ensured through local and regional government calls for proposals. In addition, a very important source of financing is our own activity, seminar organisation for CAP facilitators, and direct ordering of CAP programme from schools.

CAP programme is the largest programme of the Association, and the largest part of total income relates to the implementation of the CAP programme. Out of total amount of income for CAP (334.026 kn), 45% relates to CAP programme for children with developmental difficulties, 11% Teen CAP implementation, and 44% for Elementary and Preschool CAP and support to work of CAP facilitators network.

Ratio in total income according to sources of financing.

FINANCIAL REPORT

Income and expenditure in 2010

No.	Account	Item	Total kn
1	3	A) INCOME	756.502,00
2	31	Income from sales of goods and services	78.441,00
	3112	Income from offering services	78.441,00
3	32	Membership fees income	1.440,00
4	34	Income from assets	1.194,00
	341	Income from financial assets (interests)	1.194,00
5	35	Income from donations	666.891,00
	351	Income form State budget donations	593.552,00
	352	Income from international organisations	58.329,00
	353	Income from other legal entities	15.000,00
6	36	Other income (reimbursement)	8.536,00
No.	Account	Item	Total kn
7	4	B) EXPENDITURE	745.578,00
8	41	Expenditure for staff	250.951,00
	411	Payroll	210.026,00
	412	Other expenditure for staff	4.800,00
	413	Social benefits	36.125,00
9	42	Material expenses	482.658,00
	421	Travel expenses	15.718,00
	422	Fees for members in representative and executive	901,00
	424	Fees for other persons (not employees)	45.629,00
	425	Expenses for services	383.697,00
	4251	Expenses for phone, post and transport	21.916,00
	4252	Regular and investment maintenance	1.334,00
	4254	Utilities	4.911,00
	4255	Rent	8.257,00
	4257	Intellectual and personal services	286.040,00
	4259	Other services	61.239,00
	426	Expenses for materials and energy	22.337,00
	429	Other unmentioned expenses (presentation, mem-	14.376,00
10	43	Amortization	914,00
11	44	Financial expenses (bank fees)	4.697,00
12	46	Other expenses	6.358,00
13		SURPLUS/DEFICIT OF INCOME	10.924,00
		Surplus of income available for the next period	66.689,00
14		OTHER INFORMATION	
15		Cash status at the beginning of the year	147.925,00
16		Cash status at the end of the year	238.214,00
17		Average number of employees	3
18		Average number of employees based on	3

Sadržaj

- 1 Uvod
- 2 Strateške smjernice razvoja (2009. – 2011.)
- 3 CAP program prevencije zlostavljanja djece
- 5 Predškolski CAP
- 7 Osnovni CAP
- 8 TeenCAP
- 9 CAP program za djecu s teškoćama u razvoju
- 9 Pripreme za aktivnosti u kampanji Vijeća Europe za zaustavljanje seksualnog nasilja prema djeci
- 10 MAMA JE MAMA - projekt za maloljetne trudnice i majke
- 11 MAMA JE MAMA – ZAJEDNO ZA BOLJE - projekt za maloljetne trudnice i majke (Split, Zadar)
- 12 Analiza stanja i prijedlog smjernica za postupanje u slučajevima maloljetničkih trudnoća i roditeljstva
- 13 Projekt VUK SIT, KOZA CIJELA
- 13 Web stranica Udruge
- 14 Sudjelovanje na skupovima
- 15 Članstvo Udruge u organizacijama
- 15 Pregled izvora financiranja po programima i projektima
- 17 FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ - račun prihoda i rashoda za 2010. godinu

Contents

- 19 Introduction
- 20 Strategic directions (2009. – 2011.)
- 21 CAP Child Assault Prevention Programme
- 23 Preschool CAP
- 25 Elementary CAP
- 26 TeenCAP
- 27 CAP for children with developmental difficulties
- 27 Preparations For Activities Within The Council Of Europe Campaign For Stopping Sexual Violence Against Children
- 38 MOM IS A MOM - project for under age pregnant girls and mothers
- 29 MOM IS A MOM - TOGETHER FOR BETTER - project for under age pregnant girls and mothers (Split, Zadar)
- 30 Analysis Of Actual Situation With Related Recommendations For Developing The Formal Procedure In The Cases Of Underage Pregnancy And Parenthood
- 31 Project “The wolf fed and the goat whole”
- 31 Web page of the Association
- 32 Participation at conferences
- 33 Membership of the Association in organisations
- 33 Overview of sources of financing by programs and projects
- 35 FINANCIAL REPORT - Income and expenditure in 2010

Ilica 73, Zagreb

01/4855-578

udrugaroditelja@korakpokorak.hr

www.udrugaroditeljakpk.hr

Udruga roditelja "Korak po korak" **Parents' Association** "Step by Step"